

aldeles ikke komme ind for Rigsdagen, og jeg skal som Exempel nævne den bethdelige Restauration, der i flere Aar har fundet Sted af Roskilde Domkirke. Man har derfor ikke troet, at Rigsdagen vilde ønske at høre nogen Mening med Hensyn til selve det Spørgsmaal, paa hvilken Maade Restaurationen skulde stee. Jeg anseer det egentlig for at være udiivlsomt, at man enten maa vælge den Vej, der i sin Tid er betraadt af Kultusministeren, eller ogsaa kun bygge en liden Kirke, svarende til Viborgs nærværende Størrelse. Domkirken kunde ikke staae aaben længere; den maatte lukkes paa Grund af, at Hvelvingerne begyndte at styrte ned. Det er muligt, at der senere kan finde Indskrænkninger Sted; men skulde Kirken restaureres som et gammelt Mindesmærke, troede man at maatte udsøge de dygtigste Kræfter til at deeltage i Afgjørelsen af den Maade, hvorpaa dette skulde stee, og jeg tør sige, at den vedkommende Komitee har erhvervet sig megen Anseelse her i Norden, saaledes at man endog, da der var Tale om at ombygge Lunds Domkirke, raadførte sig med den om den Maade, hvorpaa denne Restauration skulde foretages. Regjeringen har altsaa i denne Sag kunnet raade over saa dygtige Kræfter, som den vistnok paa nogen Maade var istand til at opdrive, og jeg er virkelig ikke her gaaet frem efter min egen Anskuelse, men i Tillid til, at man havde faaet de dygtigste Mænd til at afgive deres Vota. Hvis det nu var givet, at Aaen var tilstrækkelig sikret, troer jeg ikke, at Rigsdagen, ifølge det System, hvorefter nu engang saadanne Kirkerestaurationer finde Sted her i Landet, vilde blande sig videre i denne Sag, skjøndt den mulig kunde finde noget mere eller mindre hensigtsmæssigt, og det egentlige Hovedspørgsmaal, som jeg fuldkommen maa anerkjende, at Rigsdagen har en aldeles lovbegrundet Berettigelse til at bedømme, er da, om de Midler, hvorover Regjeringen kan disponere, afgive betryggende Sikkerhed for den Sum, der udlaaes. Rigsdagen er ikke alene berettiget, men ogsaa forpligtet til i saa Henseende at paasee Sorø Akademies Tarv, for at ikke en maastee for vidt dreven arkæologisk Interesse skal bebyrde det med store Udgifter i saa Henseende. Den erede Taler har sagt, at man kun kunde gjøre

Megning paa en Indtægt af 16,000 Rd. aarlig, men jeg maa bemærke, at det, at Dverskuddet ikke hidtil er blevet større, er begrundet i forskjellige Omstændigheder. Der har saaledes ved Roskilde Domkirke været store, vidtløftige Arbejder; der har til extraordinære Byggeføretagender været anvendt meget bethdelige Summer, som vel ved en forstandig Bestyrelse ere blevne nedsatte ikke lidet fra hvad der oprindeligt var kalkuleret, men som dog i sidste Aar have andraget over 9000 Rd., og paa samme Maade forholder det sig med andre Kirker. Det er naturligt, at naar der i dette Diebstik er Tale om at anvende Noget til Viborg og Maribo Kirker, er der ogsaa paa andre Steder optaaet en levende Trang til at faae saadanne Foretagender udførte, og Ministeriet har viist en overordentlig Imødekommen imod disse fra forskjellige Steder fremsførte Ønsker, men naar alle saadanne Foretagender om nogle Aar ere blevne gennemførte, vil der blive et langt større Dverskud, end der for Tiden er. De saakaldte Stiftskirker har man allerede tidligere begyndt at restaurere; de ville være færdige om 2 a 3 Aar, og naar da tillige Roskilde Domkirkes Restauration om 3, eller — jeg tør ikke sige det nøjagtigt — i det Høieste om 4 Aar er færdig, ville Indtægtskilderne stige meget rigeligere. Jeg vil indrømme, at der ved andre Kirker, f. Ex. de bornholmske, vil blive et mindre Dverskud, men der vil dog efter min Formening være fuldkommen god og betryggende Sikkerhed for den Sum, som er nødvendig. Spørgsmaalet er nu, hvor stor denne Sum vil være. Der er nævnt 300,000 Rd., og det, der vil medgaae, vil heller ikke blive meget langt deraf, men man maa nu først fradrage det Beløb, som Viborg selv giver, nemlig 10,000 Rd. — man maa jo tage alle smaa Bidrag med — og dernæst maa man erindre, at den hele Sum ikke paa engang forfalder til Forrentning og Afbetaling. Man har beregnet, at Foretagendet skulde fuldføres i en Tid af 7 Aar; i den Tid vil man bruge de Beløb, der indvindes fra andre Steder, og paa den Maade bliver der altsaa idetmindste 70,000 Rd. at fradrage, saaledes at det kun vil være Noget over 200,000 Rd., om hvis Forrentning og Amortisation der vil blive Tale, men derfor troer jeg, at der er